

De Boom
Inspecteurs

Bomen in Projecten

Nulmeting

Projectgebied Bargerbosch, Winterswijk

10 oktober 2025

Colofon

Opdrachtgever

Gemeente Winterswijk

Projectcode

250668

Status

Definitief

Datum rapportage

10 oktober 2025

Opgesteld door

Martijn Schout (*European Tree Technician*)

Vrijgegeven door

Simon van der Burg (*European Tree Technician*)

Inhoud

1. Inleiding	4
2. Situatie	5
2.1 Plangebied en onderzoeksbomen	5
3. Conclusie en advies.....	8
3.1 Nulmeting	8
3.2 Projectadvies.....	8
3.3 Bomenbalans	9
3.4 Advies vervolgstappen	10
3.4.1 Informeren projectteam	10
3.4.2 Besluitvormingssessie.....	10
3.5 Advies ontwerpfase	10
3.5.1 Hulpmiddel ontwerpfase.....	10
3.5.2 Bomen Effect Analyse	10
3.5.3 Compensatie	10

1. Inleiding

Wij hebben een Nulmeting Bomen in Projecten uitgevoerd bij 220 bomen in projectgebied Bargerbosch te Winterswijk.

Aanleiding van de nulmeting is het voornemen de wijk te renoveren met daarbij de volgende werkzaamheden:

- Riolvervanging (VWA deels en HWA)
- Bovengrondse herinrichting (asfalt, klinkers, meubilair, bebording, nutsvoorzieningen, grondwerken)
- Groen (bomen, beplanting en plantsoen)
- Speelvoorzieningen
- Openbare verlichting
- Klimaatadaptatie (hitte, droogte en water)

Het doel van de nulmeting bomen is het inventariseren van de bomen en het vaststellen van de waarde van de bomen middels het Boomcijfer. Het bepalen van de bomen die het behouden waard zijn in het kader van het voorgenomen project. Daarop aansluitend opstellen van kaartlagen waarmee u in de ontwerpfase deze bomen kunt inpassen.

In het kader van de nulmeting hebben wij de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- **Nulmeting.** Voor iedere boom is het Boomcijfer bepaald. Het Boomcijfer is een waarderingsmethode die aangeeft welke bomen nu of in de toekomst een belangrijke bijdrage leveren aan de leefomgeving en het klimaat ([meer info](#)). Met het Boomcijfer kunt u eenvoudig prioriteren en besluiten nemen bij het beheren en behouden van bomen. Het boomcijfer is bepaald op basis van de boomsoort, conditie, toekomstverwachting, beheerbaarheid en boomkroonvolume.
- **Opstellen projectadvies.** Aan de hand van het boomcijfer is een projectadvies opgesteld. Hierin geven wij aan welke bomen behouden en beschermd moeten worden, welke bomen een investering nodig hebben, en welke bomen beter vervangen kunnen worden.
- **Opstellen kaartlagen ontwerpfase.** Voor de ontwerpfase zijn handige kaartlagen opgesteld. Hiermee is het mogelijk al tijdens de ontwerpfase rekening te houden met de belangrijke bomen binnen de projectlocatie.

Het veldwerk is uitgevoerd op 29 en 30 september 2025 door Martijn Schout, werkzaam als boomadviseur bij De Boominspecteurs. De werkzaamheden zijn uitgevoerd conform de offerte met kenmerk P250668 van 10 september.

2. Situatie

2.1 Plangebied en onderzoeksbomen

De onderzoeksbomen staan in de wijk Bargerbosch in Winterswijk. In het midden van de wijk is een speelveld omringd met volwassen essen, eiken, wilgen en acacia's. Daarnaast ligt een bosplantsoen met grote eiken. Eromheen in de straten staat aan weerszijden een combinatie van nieuwe aanplant van verschillende cultivars en volwassen bomen van onder meer de soorten valse acacia, berk, kers en iep in ruw gras/gazon.

De wijk wordt omringd door bosplantsoen, weilanden en een ontsluitingsweg. Aan de westzijde staan volwassen eiken tussen de tuinen en de weilanden in ruw gras. De noord- en zuidzijde bestaat met name uit bosplantsoen. Aan de oostzijde ligt de ontsluitingsweg, deze bomen zijn niet in de nulmeting meegenomen.

Niet alle bomen konden volledig worden geïnspecteerd vanwege verschoven perceelgrenzen en schuttingen van particulieren.

Het plangebied is op kaart weergegeven in *afbeelding 1*.

Afbeelding 1. Overzichtstekening van het projectgebied met de onderzoeksbomen.

Het aantal door de opdrachtgever aangeleverde boompunten op kaart voor de nulmeting is 219. Op basis van de volgende redenen zijn, in overleg met de opdrachtgever, een aantal boompunten verwijderd, toegevoegd of verplaatst. Uiteindelijk zijn 220 bomen geïnspecteerd en op de juiste plek gezet.

- De oorspronkelijke boompunten in het bosplantsoen aan de Bargerkempke zijn niet goed te herleiden of de bomen zijn op locatie niet aanwezig. Met afwijkingen van meer dan 4 meter is ervoor gekozen dit plantsoen opnieuw in te prikken of boompunten in het veld te verplaatsen naar de juiste locatie met behulp van luchtfoto's en eigen inzicht.
- Aan de noordzijde van het bosplantsoen zijn 3 boompunten verwijderd van zomereiken die niet bereikbaar zijn omdat ze achter schuttingen van particulieren staan. Omdat hier circa 6 zomereiken staan die waarschijnlijk van de gemeente zijn, adviseren wij om deze in kaart te brengen in overleg met de bewoners. Zie afbeeldingen 4 en 5.
- Aan de westzijde van het projectgebied tussen de moestuinen en huisnummers 30 t/m 44 staan bomen deels op gemeentegebied en deels op particulier gebied. Dit gebied wordt door een droogliggende sloot gescheiden. Zie afbeeldingen 6 en 7. De bomen op de rand van de tuinen zijn niet volledig geïnspecteerd omdat de stamvoeten niet goed bereikbaar zijn. De bomen die met zekerheid van de gemeente zijn omdat ze aan de westkant van de sloot staan, zijn wel volledig geïnspecteerd. Zie afbeeldingen 6 en 7.
- We adviseren de boom met klantnummer 25061 zo snel mogelijk te verwijderen in verband met iepziekte.

Afbeeldingen 2 t/m 7 geven een impressie van het plangebied en de onderzoeksbomen en de bijzonderheden.

Afbeelding 2. Bargerstege met jonge aanplant en volwassen bomen.

Afbeelding 3. Speelveld met erachter bosplantsoen met volwassen eiken.

Afbeelding 4. Eiken in particuliere tuinen.

Afbeelding 5. Locatie eiken in particuliere tuinen.

Afbeelding 6. Eiken westzijde projectgebied tussen weilanden en particuliere tuinen.

Afbeelding 7. Eiken westzijde projectgebied tussen weilanden en particuliere tuinen.

Voor de 220 bomen hebben wij geen specifieke beleidsstatus kunnen vinden. De opdrachtgever heeft bevestigd dat aan de bomen geen beleidsstatus is toegekend.

3. Conclusie en advies

Het onderzoek is gebaseerd op 220 beoordeelde bomen.

Hieronder geven wij de belangrijkste conclusies en adviezen weer. De inventarisatie-resultaten worden beschreven in bijlage B. Het volledige lijstoverzicht is te vinden in bijlage C. De overzichtskaart is opgenomen als bijlage D.

3.1 Nulmeting

De onderstaande tabel toont het aantal bomen per Boomcijfer. Bomen met boomcijfer 1 hebben de hoogste toegevoegde waarde voor de leefomgeving, terwijl bomen met boomcijfer 6 de laagste waarde vertegenwoordigen.

Het boomcijfer geeft de bijdrage van een boom aan de leefomgeving weer, waarbij met name boomkroonvolume (BKV) en de kwaliteit bepalend zijn. Aspecten zoals ecologische, emotionele en culturele waarde zijn niet apart meegewogen. De onderzoeksmethode is opgenomen in bijlage A.

Boom cijfer	Aantal bomen	Toelichting
1	33	Boom met een hoge toegevoegde waarde
2	44	Boom met een verhoogde toegevoegde waarde
3	78	Boom met toegevoegde waarde
4	49	Boom met waarde gelijk aan die van een nieuwe boom
5	12	Boom met lagere waarde dan de waarde van een nieuwe boom
6	4	De waarde is nihil

3.2 Projectadvies

Op basis van onze nulmeting verstrekken wij een advies voor iedere boom in uw projectgebied. Op basis van de opgenomen data is gekeken naar:

- **Behouden en beschermen:** Bomen die goed functioneren en zowel nu als in de toekomst een waardevolle bijdrage leveren aan de omgeving.
- **Behouden en investeren:** Bomen die momenteel waardevol zijn, maar een investering nodig hebben om hun toekomstig functioneren te waarborgen. Dit betreft vooral verbeteringen aan de groeiplaats waarmee de conditie verbetert, of maatregelen om beheerknelpunten op te lossen.
- **Behouden met afwegingsruimte:** Bomen met zowel waarde als knelpunten, waarbij de toekomst niet onverdeeld positief is. Deze bomen kunnen met investeringen waardevol worden, maar bij integrale projecten kan de ontwerper besluiten ze te verwijderen (en compenseren) ten gunste van andere ruimtelijke belangen, zoals woningbouw, waterberging of infrastructuur.
- **Verwijderen en compenseren:** Bomen die nu nauwelijks functioneren, waarbij een nieuwe boom direct meer waarde toevoegt en de potentie heeft om verder te ontwikkelen.

De projectadviezen zijn weergegeven in onderstaande tabel.

Projectadvies	Aantal
Behouden en beschermen	114
Behouden en investeren (<i>oplossen knelpunt conditie</i>)	20
Behouden en investeren (<i>oplossen knelpunt beheerbaarheid</i>)	7
Behouden met afwegingsruimte	53
Verwijderen en compenseren	26
Totaal	220

Het kan zijn dat bij bomen met een boomcijfer 4 wordt geadviseerd deze te verwijderen en te compenseren. Dit zijn bijvoorbeeld essen met essentaksterfte of bomen met een onvoldoende conditie en beheerproblemen. Een nieuwe boom heeft in de toekomst meer kans om van toegevoegde waarde te zijn dan de bestaande boom.

3.3 Bomenbalans

De totale hoeveelheid boomkroonvolume (BKV) van de 220 bomen binnen het projectgebied bedraagt: 121.665 m³. Onderstaande tabel geeft een samenvattend overzicht over de bomen binnen het project per projectadvies.

Projectadvies	Aantal	BKV (m ³)	BKV (%)
Behouden en beschermen	113	85.670	70%
Behouden en investeren (<i>oplossen knelpunt conditie</i>)	20	12.340	10%
Behouden en investeren (<i>oplossen knelpunt beheerbaarheid</i>)	7	5.750	5%
Behouden met afwegingsruimte	53	12.255	10%
Verwijderen en compenseren*	26	5.655	5%
Totaal	220	121.665	100%

De totale BKV die volgens ons advies verloren gaat, is 5.655 m³. Als dit advies wordt gevolgd, is compensatie nodig om het verlies van boomkroonvolume te herstellen.

3.4 Advies vervolgstappen

Hieronder geven wij onze adviezen voor de vervolgstappen op de korte termijn.

3.4.1 Informeren projectteam

Wij adviseren om de uitkomsten van de Nulmeting Bomen in Projecten zorgvuldig te bestuderen en binnen uw projectteam te bespreken.

3.4.2 Besluitvormingssessie

Daarnaast raden wij aan een besluitvormingssessie te organiseren waarin (per boom) een ambitie wordt vastgelegd of een besluit wordt genomen voor het verdere ontwerpproces. De uitkomsten van deze sessie kunt u vastleggen in een Programma van Eisen (PvE), waarin uw bomenopgave voor het ruimtelijke project wordt omschreven. Desgewenst kunnen wij deze besluitvormingssessie voor u begeleiden.

3.5 Advies ontwerpfase

Hieronder geven wij onze adviezen voor de ontwerpfase.

3.5.1 Hulpmiddel ontwerpfase

Nadat het Programma van Eisen is opgesteld, kunt u de ontwerpfase starten. Als hulpmiddel voor de ontwerpfase hebben wij voor elke boom met projectadvies *behouden* de volgende kaartlagen opgesteld:

- Actuele kroonprojectie en eindbeeld kroonprojectie
- Kwetsbare boomzone
- Minimale graafafstand

Met deze kaartlagen kunt u de belangrijke bomen goed integreren in het ontwerp. We adviseren om deze kaartlagen te delen met de ontwerpers. In de bijlage 'Richtlijnen bomen ontwerpfase' (bijlage E) vindt u een toelichting op de genoemde kaartlagen.

3.5.2 Bomen Effect Analyse

Zodra het Voorlopig Ontwerp is opgesteld, adviseren wij om een Bomen Effect Analyse (BEA) te laten uitvoeren. De BEA kan noodzakelijk zijn wanneer één van de algemene verboden (zoals beschreven in bijlage E) van de kwetsbare boomzone wordt overtreden. Het is van belang de BEA te actualiseren zodra het ontwerp is aangepast.

3.5.3 Compensatie

Om de impact van uw project op de bestaande bomen te compenseren, adviseren wij om het verloren boomkroonvolume op termijn te herstellen.

Als richtlijn voor compensatie kunnen de volgende parameters worden gehanteerd. Bomen met een normale kroonvorm kunnen, afhankelijk van hun grootteklasse en groeisnelheid, na 40 jaar het onderstaande boomkroonvolume bereiken:

- Bomen van de 3e grootte: ca. 75 m³ tot 200 m³
- Bomen van de 2e grootte: ca. 150 m³ tot 500 m³
- Bomen van de 1e grootte: ca. 750 m³ tot 2.500 m³

De ondergrens van deze range vertegenwoordigt bomen met een reguliere groei, terwijl de bovengrens geldt voor bomen met een snelle groei.

Het exacte boomkroonvolume is afhankelijk van de specifieke boomsoort en de lokale groeiplaatsomstandigheden. Voor een nauwkeurige berekening kan gebruik worden gemaakt van de Boommonitor.

Bijlagen

Bijlage A – Onderzoeksmethode boomcijfer

Beschrijving van de onderzoeksmethode voor de kwaliteitsbeoordeling met het W-cijfer en de Boomcijfer.

Bijlage B – Resultaten inventarisatie

Beschrijving van de bevindingen tijdens de opname.

Bijlage C – Inventarisatielijst

Overzicht van de kenmerken per boom.

Bijlage D – Overzichtstekening

Tekening met genummerde bomen en onderzoeksresultaten per boom. De tekening is uitgevoerd als een PDF met meerdere lagen die aan- en uitgezet kunnen worden.

Bijlage E – Richtlijnen bomen ontwerpfase

Beschrijving van de adviezen en richtlijnen om bomen in te passen in de ontwerpfase.

